Inflammatorisk multisystemsyndrom ved covid-19

SPRÅKSPALTEN

PETTER GJERSVIK

petter.gjersvik@medisin.uio.no

Petter Gjersvik er medisinsk redaktør i Tidsskriftet, redaktør for Språkspalten og professor ved Institutt for klinisk medisin ved Universitetet i Oslo.

ASTRID ELISABETH ROJAHN

Astrid Elisabeth Rojahn er spesialist i barnesykdommer og overlege ved Barne- og ungdomsklinikken ved Oslo universitetssykehus.

BERIT FLATØ

Berit Flatø er spesialist i revmatologi med særlig interesse for inflammatorisk sykdom hos barn, overlege ved Seksjon for revmatologi ved Oslo universitetssykehus og professor ved Institutt for klinisk medisin ved Universitetet i Oslo.

Multisystem inflammatory syndrome in children bør på norsk kalles inflammatorisk multisystemsyndrom hos barn.

Farget transmisjonselektronmikroskopbilde av koronaviruset SARS-CoV-2. Illustrasjon: Science Photo Library / NTB

Barn og unge som blir smittet med koronaviruset SARS-CoV-2, kan bli rammet av en immunmediert senreaksjon med høy feber, gastrointestinale symptomer og kardiogent sjokk (1). Denne sjeldne og alvorlige tilstanden omtales på engelsk som *multisystem inflammatory syndrome in children* (2), forkortet MIS-C. (Hos voksne brukes forkortelsen MIS-A, der A-en står for *adults*.) Tilstanden er også omtalt som *pediatric inflammatory multisystem syndrome temporally associated with SARS-CoV-2*, forkortet PIMS-TS (3).

Blant norske barneleger er nok tilstanden mest kjent som MIS-C. I tre artikler i Tidsskriftet har forfatterne, bl.a. to av oss (AER og BF), på norsk valgt betegnelsen *multiorgan inflammatorisk syndrom*, altså med *multiorgan* fremfor *multisystem* (1,4,5). Det samme har Barnelegeforeningen gjort i sin pediatriveileder (6). Valget mellom ordene *multiorgan* og *multisystem* kan være en smakssak, men to forhold taler for *multisystem*: at tilstanden ikke

bare affiserer organer, og at ordet *multisystem* brukes oftere i internasjonal faglitteratur enn *multiorgan*. Både Centers for Disease Control and Prevention (CDC) i USA og Verdens helseorganisasjon bruker betegnelsen *multisystem inflammatory syndrome in children* (7,8).

Saken har også en annen språklig side, nemlig at verken *multisystem* eller *multiorgan* kan brukes som et frittstående adjektiv på norsk. Løsningen er egentlig ganske enkel: Bytt om på rekkefølgen av ordene, slik at det blir *inflammatorisk multisystemsyndrom*. En slik løsning er ikke til hinder for at barneleger seg imellom kan bruke forkortelsen MIS-C. Men utenfor eget fagmiljø bør de helst omtale tilstanden på en måte som bedre forklarer hva det dreier seg om (9).

LITTERATUR

1. Hu Y, Rojahn AE, Flatø B. Multiorgan inflammatorisk syndrom hos barn og ungdom etter SARS-CoV-2-infeksjon. Tidsskr Nor Legeforen 2021; 141. doi: 10.4045/tidsskr.20.1040. [PubMed][CrossRef]
2. Son MBF, Murray N, Friedman K et al. Multisystem inflammatory syndrome in children – initial therapy and outcomes. N Engl J Med 2021; 385: 23–34. [PubMed][CrossRef]
3. Whittaker E, Bamford A, Kenny J et al. Clinical Characteristics of 58 Children With a Pediatric Inflammatory Multisystem Syndrome Temporally Associated With SARS-CoV-2. JAMA 2020; 324: 259–69. [PubMed][CrossRef]
4. Rojahn AE, Gammelsrud KW, Brunvand LI et al. Multiorgan inflammatorisk syndrom assosiert med sars-CoV-2 hos et barn. Tidsskr Nor Legeforen 2020; 140. doi: 10.4045/tidsskr.20.0485. [PubMed][CrossRef]
5. Størdal K. Covid-19: Barn er ikke små voksne. Tidsskr Nor Legeforen 2021; 141. doi: 10.4045/tidsskr.21.0656. [PubMed][CrossRef]
6. Norsk barnelegeforening. Retningslinjer. Multiorgan inflammatorisk syndrom assosiert med Covid-19 (MIS-C). <https://www.helsebiblioteket.no/pediatriveiledere?menuitemkeylev1=5962&menuitemkeylev2=5966&key=271455> Lest 27.9.2021.
7. Centers for Disease Control and Prevention. Information for health care providers om multisystem inflammatory syndrome in children (MIS-C). https://www.cdc.gov/mis/mis-c/hcp/index.html?CDC_AA_refVal=https%3A%2F%2Fwww.cdc.gov%2Fmis%2Fhcp%2Findex.html Lest 27.9.2021.
8. World Health Organization. Clinical management of COVID-19 patients: living guidance, 25 January 2021. <https://app.magicapp.org/#/guideline/j1WBYN> Lest 29.9.2021.
9. Gjersvik P. Forkortelser skaper avstand. Tidsskr Nor Legeforen 2021; 141. doi: 10.4045/tidsskr.21.0636. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 22. november 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0683

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2023. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. april 2023.